

⊕ SZÖVEG ÉS KÉP: CSEH ZSOMBOR

AKIK SZEMBENÉZNEK A HALÁLLAL

PESHMERGÁK KÖZÖTT AZ IRAKI FRONTVONALON

A kurd peshmerga szó jelentése: „aki szembenéz a halállal”. Irakban a peshmerga erők felelősek a kurd területek és lakóik biztonságáért. Peshmergáikkal az élen a kurdok évtizedek óta küzdenek elnyomóikkal a független Kurdistan létrehozásáért. Az Iszlám Állam megjelenésével és térnyerésével a kurdok ismét fegyvert fogtak, hogy megvédjék földjüket. Mára bebizonyosodott: mind Irakban, mind Szíriában ők alkotják a legütőképesebb haderőt az ISIS elleni küzdelemben. Az általuk elért sikerek dacára – elsősorban a függetlenségi törekvéseiktől való félelem miatt – a jelentős nemzetközi támogatás azonban továbbra is elmarad. A peshmergák ennek ellenére, politikai és gazdasági nehézségeik közepette kitartóan harcolnak az Iszlám Állam terrorja ellen a majdnem 1000 kilométeres frontvonalon. És korántsem csak Kurdistanért – nap mint nap szembenézve a halállal

Két évvel ezelőtt az iraki kurdok a Bagdadtól való teljes függetlenségük közeli eljövételéről beszéltek, miközben a régió érezhetően nagy gazdasági fellendülés előtt állt. A történelem vihara azonban ismét lecsapott rájuk – ezúttal az Iszlám Állam (arab elnevezéssel: Daesh) képeben. A terrororganizáció gyors térnyerése és a kurd területek fenyegetettsége felülírta a politikai terveket. A rendkívül költséges háború mellett a kurdoknak szembe kell nézniük a napról napra súlyosbodó konfliktus társadalmi következményeivel, valamint az egyre mélyülő gazdasági válsággal. Ráadásul az Iraktól való elszakadásuk gondolata – a komoly katonai sikerek ellenére is – igencsak megosztja a térség államait és a régióban érdekelt hatalmakat.

Hátországi idill

Iraki Kurdistanba érkezésem első estéjén Erbil főtere mellett, a zsúfolásig megtelt bazárban teázgatók kurd barátaimmal. Nyugodtan beszélgetünk, miközben körülöttünk a tömeg bevásárol vagy egy tea mellett üldögélnek, az aktuális eseményeket tárgyalva. Szürreális élmény. Tőlünk 60 kilométerre a 21. század legkegyetlenebb terrororganizációja elleni háború zajlik, de Erbilben és máshol, a hátszágban ebből semmit sem lehet érezni. Minden megy tovább a megszokott kerékvágásban.

„Hozzászoktunk már a háborúhoz, s attól, hogy nem messze tőlünk harcolnak, nem állhat meg az élet” – mondja a legerősebb nyugalommal Shwan, a Zagros News Agency egyik műsorszerkesztője. Ugyanakkor a kurdok már kezdenek belefáradni az eredmények nélküli, véget nem érő küzdelmekbe. „Mi sohasem indítottunk háborút senki ellen, mégis évtizedek óta harcolunk – teszi hozzá Lafaw, aki többször élte át kiszgyerekként, hogy szüleit Szaddám katonái bántalmazták. – Vértüket ontjuk, de nemcsak magunkért, hanem másokért, például értetek, európaiakért is. De ennyi idő után sincsen saját hazánk, egy független Kurdistan” – mondja keserűen, könnybe lábadt szemmel.

Másnap kora délután szélesebben száguldunk egy hatalmas terepjárával Kirkuk felé, miközben pörgős, kurd zene üvölt a hangszórókból. Szántóföldek és gyárépületek mellett suhanunk el, a távolban égő tüzek a kirkuki olajmezők közelségét jelzik. Odatint birkanyájait békésen legeltető pásztorokat, piknikező családokat és kergetőző kigyerekeket látok. Lábamnál kísérőim gépfegyverei hevernek: Keyvan és Farhad rokonok, és mindketten az Asayish (kurd hírszerzés és titkosszolgálat) biztonsági tisztjei. Keyvan láthatóan vidám, míg Farhad sokkal komorabb: az ISIS elleni harcokban veszítette el édesapját és bátyját.

Egy Kirkuk előtti peshmerga ellenőrző pontnál csak lassítunk: a terepjáró rendszámát felismerve azonnal tovább is intenek minket. Lehajtottunk egy alacsonyabb rendű útra, de biztonsági okokból továbbra is tartjuk a 100 km/h feletti sebességet, hogy könnyebben ki lehessen szúrnunk, ha valaki követ minket. Keyvan, miközben rágyújt egy szál cigarettára, hátranyúl az egyik gépfegyverért, ellenőrzi, majd ölébe fekteti, felkészülve bármilyen helyzetre: közeledünk a frontvonalhoz...

ELIGAZÍTÁS EGY TEA MELLETT

Kemal Kirkuki egész eddigi életét a kurd függetlenségért való küzdelemnek szentelte. Már 18 évesen bebörtönözték politikai tevékenységéért. A kurd parlament korábbi házelnöke peshmergái körében hatalmas tiszteletnek örvend. Két éve irányítja katonáit a fronton, jelentős sikereket elérve

Tűzvonalban

Újabb, kurd zászlókkal ellátott ellenőrző pontokon haladunk át, majd megérkezünk a harcok miatt teljesen elnéptelenedett, csupán néhány házból álló Qaradara faluba. Itt van Dr. Kemal Kirkukinak, a Kirkuk környéki 5-ös peshmerga szektor főparancsnokának betonfallal és tornyokkal körülvárt főhadiszállása. A hatvanas éveiben járó, legendás peshmerga parancsnok több mint 20 ezer harcosért felel a most 44 kilométeres frontszakaszon. Barátságos mosollyal fogad, majd bevezet puritán berendezésű tárgyalójába, és erős kurd teával kínál.

Nagy kivetítőn térképekkel és fotókkal mutatja az elmúlt hónapok hadműveleteinek eredményeit. „Miközben az iraki hadsereg fegyvereit maguk mögött hagyva menekült el a Daesh emberei elől, mi szinte minden komolyabb külső segítség nélkül harcoltunk, hogy megvédjük Kurdistan és az itt lakókat, tekintet nélkül azok etnikai vagy vallási hovatartozására! – összegzi az elmúlt két év történéseit. – Őszintén szólva nem bízunk az iraki hadse-

regben, mert ők már megmutatták, hogy mire képesek a harctéren. Ám, ahol lehet, igyekszünk velük együttműködni, még ha ez sokszor nehéz is.” A moszuli és makhmourí fronton elindított koalíciós hadműveletek elsősorban az iraki hadsereg vezetésével és az amerikai légiőrről támogatásával zajlanak. „A peshmerga alakulatok főként támogató funkciót látnak el az iraki hadsereg mögött, elkerülendő az esetleges ellenséges beszivárgásokat” – számol be Kirkuki a lassan három hónapja tartó hadművelet stratégiájáról. Majd hozzátesszi: „Az önálló peshmerga haderő ennyi idő alatt azért komolyabb előrelépéseket tudna felmutatni...”

Noha mára bebizonyosodott, hogy a jelentős sikereket elérő peshmergák jelentik a leghatékonyabb erőt a dzsihadisták ellen, az ISIS kezdeti, meglepetésszerű előretörésekor az első fél évben majdnem 1000 peshmerga esett el. Az Iszlám Állam harcosaival történt első összecsapásról pár nappal később mesél hegyvidéki rezidenciáján a hetvenhez közel álló

Egyenlőtlen erőviszonyok

Sardar Karim vezérőrnagy. „Volt némi hírszerzési információnk a Daesh hadműveleteiről, de Moszul gyors esleste minket is meglepett – idézi fel a 2014. június 10-én történteket a veterán peshmerga tábornok. – Az egyik határ menti ellenőrző pontnál arra lettünk figyelmesek, hogy egy népes, fekete ruhás fegyveres csoport közeledik felénk. Mikor tüzet nyitottak, válaszoltunk rá, de kevesebben voltunk. Egy katonámat elveszítettem, egy másik megsérült, de kitartottunk, amíg az erősítés megérkezett, és komoly veszteségeket okozva visszavertük őket.”

ÁLLANDÓ KÉSZENLÉTBEN

A házimunkát természetesen a harcoló katonák végzik. Így a mosogatószivacs mellett a fegyvernek is helye van a konyhában

„Az elmúlt hónapokban az Egyesült Államok és az európai országok egyre több támogató, kiképző és különleges műveleti egységet vetettek be az iraki és szíriai fronton, ám az egész nemzetközi közösség felelőssége, hogy több fegyvert és felszerelést adjanak a kurdoknak, az egyetlen ütőképes szárazföldi erőnek, amely képes harcolni a Daesh ellen” – hangsúlyozza a főparancsnok. Az erbili kormánynak nyújtott katonai támogatást azonban a bagdadi kormány a legtöbb fórumon fékezni próbálja, mert attól fél, hogy a kurdok a nekik nyújtott katonai támogatással kívánják megerősíteni függetlenségi törekvéseiket is. A nagy kérdés tehát, hogy milyen mértékben támogassa a külföld a kurdokat anélkül, hogy az a térségbeli hatalmak (Törökország, Irán), de legfőképpen az iraki kormány tiltakozását és féltelmét váltaná ki?...

A frontvonalon eltöltött egy hét alatt számos történetet hallok arról, milyen egyszerű és ravasz megoldásokkal kénytelenek harcolni a peshmergák. Amíg késlekedik a külső támogatás, szembe kell nézniük azzal a ténnyel, hogy az Iszlám Állam haditechnikailag sokkal jobban felszerelt. Miközben a peshmergák – leszámítva a különleges műveleti alakulatokat – zöme az 1980–1988 közötti iraki–iráni háborúban használt, elavult fegyvereikkel és jelentősebb nehéztüzérség nélkül harcol, addig a dzsihadisták a legmodernebb, Irakban zsákmányolt amerikai katonai eszközöket használják. „Hogyan lehetséges az, hogy a kétmillió Moszult pár nap alatt bevették, és így már komolyabb fegyverekkel harcolnak, mint mi?” – teszi fel a kérdést Kirkuki, de egyből meg is válaszolja, bemutatva az Irakban található fegyverek áramlását.

„A fegyverszállítmányok és a katonai segítség nagy része az iraki hadsereg részére érkezik, mely azonban a valóságban nem létezik. Vagyis: egy ütközet esetén vagy átállnak a másik oldalra, vagy azonnal elmenekülnek, maguk mögött hagyva minden fegyvert és katonai eszközt a Daesh számára.” Emellett a dzsihadisták több iraki fegyverraktár kirablásával is komoly mennyiségű amerikai fegyvertettek szert. „A legtöbb amerikai eszköz, például a járművek úgy jutottak el hozzánk, hogy győztünk az ütközetben, és elszedtük tőlük a modern eszközöket. Így tehát végső soron, bár közvetítőkön keresztül, de az amerikai fegyverszállítmányok mégiscsak eljutottak hozzánk...” – mondja kissé ironikusan.

Szobája sarkában egy láthatóan házilag barkácsolt drón áll a falnak támasztva. „Az ISIS emberei küldték a területünk fölé ezt a pumát, hogy felvételeket készítsenek csapatmozgásainkról – meséli a parancsnok. – Mi azonban lehoztuk a földre, majd a memóriakártyát kiszedve letöltöttük a felvételeket, és meghatároztuk az indítás pontos helyszínét. Ezután – kurd légierő híján – értesítettük az amerikaiakat, akik 20 perccel később porig bombázták a Daesh katonai állását” – fejezi be mosolyogva a történetet. Masoud Barzani, a Kurdisztán Régió Biztonsági Tanácsának kancellárja egy nyilatkozatában így jellemezte a helyzetet: „A kurd peshmerga erők felszereltsége elégséges a frontvonalak megtartására, de az ellenség legyőzésére már nem!”

A KURD G. I. JANE

A peshmergák között több ezer bátor nő is szolgál, sokuk a frontvonalon. Az ISIS harcosainak egyik rémálma, ha nő öli meg őket – akkor ugyanis nem jutnak a mennyországba

Pacifikálási problémák

„Az Iszlám Állam utáni időszak problémáira már most fel kell készülni” – figyelmeztet több peshmerga tábornok is. Az egyik legnagyobb problémát a már visszafoglalt területek pacifikálása jelenti. „A helyi szunnita arab lakosok zöme támogatta az ISIS-t, és talán támogatja most is – mondja Kirkuki, miközben az 5 centi vastag golyóálló üvegű parancsnoki terepjárójában ülve, kilenc felfegyverzett terepjáró kíséretében száguldunk át egy apró településen. – Szinte mindennap kapunk információkat olyan dzsihadistákról, akik magukat menekülteknek álcázva próbálnak átjutni az ellenőrző pontjainkon, hogy öngyilkos merényletet kövessenek el, vagy egyszerűen csak telefonon jelentenek csapatmozgásainkról.”

Az egyik ellenőrző pontnál szerteszét heverő betondarabok emlékeztetnek a pár héttel ezelőtti eseményre, amikor egy bombákkal megrakott autóval a Daesh egyik embere nekiment az épületnek. A robbanásban több peshmerga is életét veszítette. „Sajnálatos, ami Párizsban vagy Brüsszelben történt, de itt naponta akár 10 ön-

gyilkos merénylővel is meg kell küzdenünk – mondja. – A leghatékonyabb megoldás az, ha a merénylő mellényére célzunk, mert akkor a környezetben lévő harcostársait is meg tudjuk ölni. Nekünk ugyanis még a lőszerrel is spórolni kell.”

PARANCSNOKI LÁTOGATÁS A FRONTON

Kemal Kirkuki nap mint nap kint van a frontvonalban. Nappal információkat szerez az aktuális harctéri helyzetről, és buzdítja katonáit. Éjjel pedig, mikor a harcok nagy része zajlik, a hadműveleteket irányítja

MEZOPOTÁMIA ŐRE

A Tigris és Eufrátesz vidéke évezredek óta háborúk sújtotta terület. A helyiek csak remélik, hogy lesz idő, amikor a fegyveres csoportok helyett turisták fogják előzőlni a festői történelmi tájakat

ÚTON A FRONTVONALBA

A már visszafoglalt, kurdok ellenőrzte területeken is csak komoly biztonsági kísérettel, 8-10, fegyveresekkel teli járműből álló konvojban haladhatunk, olykor szédítő sebességgel

TREND FM
HASONLÓ MŰSOROK
CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR
A rádióban vendégünk a témáról:
CSEH ZSOMBOR
Korábbi műsoraink meghallgathatók:
www.trendfm.hu

CIVILEK VÉDELMÉBEN

A piciny, főleg arabok lakta Bai Hassan falu a híres kirkuki olajmezők közelsége miatt hónapokkal ezelőtt véres harcok helyszíne volt. Ma a kurd erők védelmében a helyiek ismét folytathatják addigi életüket, főleg mezőgazdasági tevékenységüket

GYÁSZOLÓ ROKONOK

A 2014 nyarán kezdődött harcokban – a 8610 sebesült mellett – eddig 1466 peshmerga vesztette életét: apák, férjek, fiúk, testvérek. Az elhunytak tiszteletére adott megemlékezések mindennapossá váltak. Lassan nincs olyan család, amelynek fiai ne harcolnának az Iszlám Állam ellen

A kereszténység védelmében

A peshmergák soraiban nemcsak kurdok és nem is csak muszlimok harcolnak. Irak második legnagyobb városa, Moszul elfoglalását követően az Iszlám Állam harcosai a közel-keleti kereszténység bölcsőjének számító észak-iraki, főleg asszírok lakta települések ellen fordultak. Az újabb genocídium veszélyére számos helyi vallási vezető hívta fel a figyelmet. A 20. század folyamán már több népirtást is elszenvedett iraki keresztények tízezrei kényszerültek újból elhagyni otthonukat. Legtöbbjük a biztonságot nyújtó kurd területekre menekült.

A Moszultól 28 kilométerre északra fekvő Tel Asqof (vagy Tesqopa) egyike a termékeny Niniveisíkság legnagyobb, asszír keresztények lakta településeinek. 2014. augusztus elején az ISIS elfoglalta a várost. Bár a peshmergák még a hónap közepén visz-

szafoglalták, egykori lakosai az Iszlám Állam közelsége miatt nem mertek visszatérni a településre. Tel Asqof ma egy szellemváros, 2 kilométerre az ISIS állásaitól. Itt állomásozik más peshmerga egységek mellett a 2014 decemberében megalakított Niniveh Plain Protection Units (NPU) egyik zászlóalja.

„2014 őszén Barzani felszólította a Kurdisztán területén élő etnikai és vallási csoportokat, hogy alakítsanak harcoló alakulatokat a Daesh ellen – kezdje mesélni egységének történetét a zászlóalj parancsnoka, a harmincas éveiben járó Zerevan ezredes. – Több száz, főként húszas éveiben járó, fiatal jelentkezett azonnal a harcra – sokuk mindenféle katonai tapasztalat nélkül. Mindenkit egy cél vezérelt: szülőföldjük és vallásuk védelme.” A vallási hovatartozás alapján szerveződő más alakulatokhoz ha-

sonlóan, a keresztény egység is közvetlenül a Peshmerga Minisztérium alá tartozik, miközben a zászlóaljparancsnokok minden esetben az adott közösség tagjai közül kerülnek ki. Annak ellenére, hogy szövetségesek, az asszírok nem annyira bíznak a peshmergákban, ezért több könnyűfegyverzetű milíciát is alakítottak.

A katonai kiképzést főleg amerikai tisztek végzik, míg a pénzügyi támogatást amerikai és európai asszír közösségek biztosítják. „500 emberünk harcol a frontvonalon, és még 500 áll készenlétben. De a harcok kezdete óta már több ezren regisztrálták magukat – mondja örömmel az ezredes. – A fegyverek és a felszerelés nagy részét azonban – az elégséges támogatás hiányában – a feketepiacon kell beszereznünk.”

„A harcok kezdete előtt békében éltek itt együtt

a keresztények és a muszlimok. Számos helyi szunita azonban kényszerből vagy az agymosás eredményeként a Daeshhez csatlakozott. Kis közösség lévén, itt mindenki ismert mindenkit. Több srác jó barátom volt, de most egymás ellen harcolunk. Alkalmanként azért felhívjuk egymást, hogy megkérdezzük, mi újság a front túoldalán... – avat be a háború egyik legbizarrabb, ugyanakkor teljesen emberi oldalába. – Bízom abban, hogy a harcokat követően minden etnikum autonómiát kaphat, és ismét békében élhetünk egymás mellett. Addig azonban harcolni kell, mert nem helyes a háttérben maradni.” Amikor kilépünk az épületből, felnéz a kurd zászlóra és a Nineveh Plain Forces sast ábrázoló, fehér lobogójára: „Büszke vagyok keresztény vallásomra és hazámra, Kurdisztánra.”

A függöny mögött

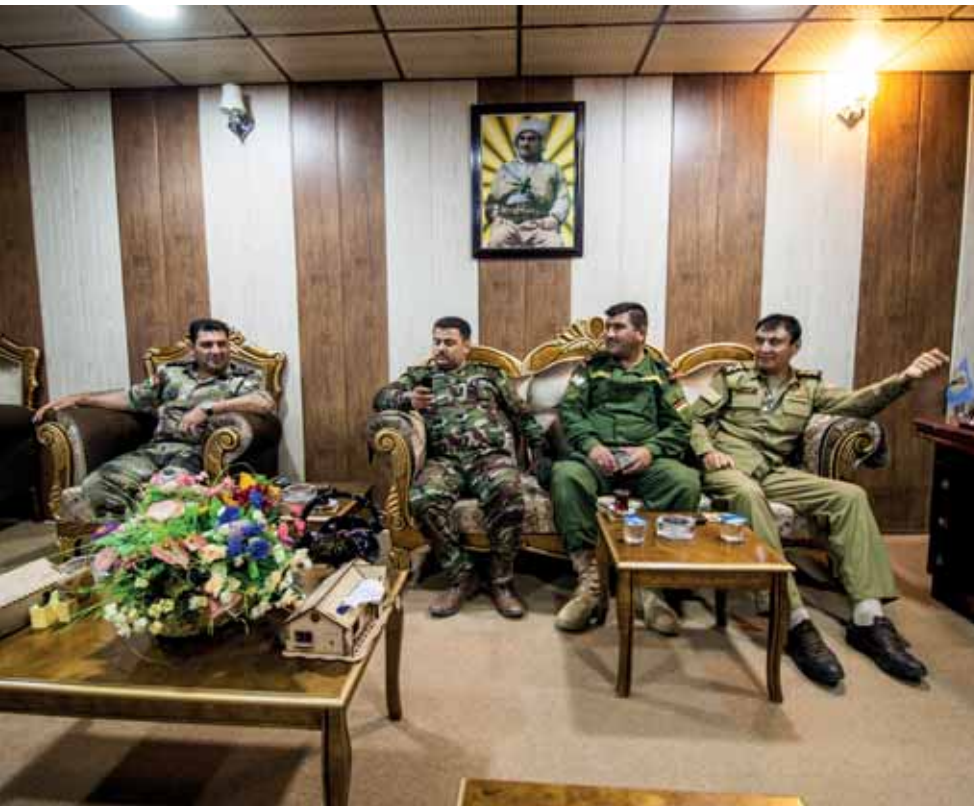
A keresztény zászlóalj tőzszomszédságában van az Asayish egyik különleges műveleti alakulatának főparancsnoksága is. Az ötvenes éveiben járó Khidr Hussein vezérőrnagy nem járt katonai iskolába, ám az elmúlt 25 évben szerzett terepi tapasztalatok alapján irányítja professzionális módon egységét. Alakulata – más kurd különleges egységhez hasonlóan – modern fegyverzetű és egységes öltözékű, szemben az átlagos peshmerga alakulatokkal.

Ám feladatkörük is különlegesebb: a nappali hátrvédelem mellett éjszakánként mélyen beszivárognak az ellenséges vonalak mögé, hogy ott kiiktassák az Iszlám Állam magasabb rangú vezetőit. „Az amerikaiak adják a technikai támogatást, de az akciókat mi hajtjuk végre, hiszen nekünk vannak helyszíni ismereteink – mondja büszkén a tábornok. – Csapataink megvédése érdekében azonban megállapodtunk az amerikaiakkal: ők jelentik be a had-

művelet eredményeit, és felelősséget vállalnak az akciókért – osztja meg velem a tábornok. – Mi inkább szeretnénk a függöny mögött maradni.”

A titkos akciók és más katonai sikerek ellenére a frontvonal törekeny. Nem sokkal elutazásom után, 2016. május 3-án hajnalban – egy átfogó offenzíva részeként – a dzsihadisták lerohanták Tel Asqofot. A támadás során, melyben az ISIS több mint 25, robbanóanyaggal töltött gépjárművet is bevetett a

kurd állások gyengítésére, nyolc peshmerga harcos és egy amerikai Navy Seal-katona is meghalt, akit az ellenség mesterlövésze ölt meg. Ezzel már háromra nőtt a 2014 óta az Iszlám Állam elleni hadműveletekben elhunyt amerikaiak száma. Délutánra azonban – az amerikai légerő segítségével – a peshmergáknak 110 dzsihadistát megölve sikerült kiszorítaniuk a városból az ISIS harcosait.

MOLLA MUSZTAFÁ BARZANI NYOMDOKAIN

A kurd függetlenségi mozgalom legendás vezérének fotójával díszített szobában tárgyalják a tiszték a harcok jelenlegi állását – természetesen tea mellett. A háború eseményei többnyire hétköznapi beszédtemákkal is keverednek

TŰZVONALBAN

Különböző a fegyverzet, változatos a ruházat, de a cél egy: legyőzni az Iszlám Államot. Miközben a nyugati hatalmak haditervekről vitáznak, a kurdok szinte egyedül, de bátran és elszántan küzdenek a legveszélyesebb terrorszervezet ellen

Belső feszültségek

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága adatai szerint az elmúlt két év során a kurd régióba már több mint 2 millió belső (főleg az ISIS uralta al-Anbar és Moszul tartományokból) és közel 250 000 szíriai menekült érkezett. A belső rend fenntartása és a menekültek alapvető életszínvonalának biztosítása rendkívül nagy terheket ró a kurdokra. „A szigorú intézkedések miatt Kurdisztán régió továbbra is a Közel-Kelet egyik legbiztonságosabb területe – mondja kedvenc kávézójában Karwan Mustafa, a de facto Kurd Külügyminisztérium munkatársa. – Itt azonban nehézségeink ellenére sem mondjuk, hogy menekültválság lenne – utal kicsit cinikusan arra, hogy nekik sokkal szűkebb lehetőségeik mellett ugyanannyi menekülttel kell megbirkózniuk, mint Európának, ahol egyes esetekben csak a hisztériakeltés zajlik. – Ráadásul mi harcolunk két éve szemtől szemben a Daeshel, nem az európaiak!”

BÜSZKESÉGEINK: A PESHMERGÁK

Talán nincs is nagyobb érdem ma Kurdisztánban, mint peshmergaként szolgálni. Az emberek tisztelik és szeretik őket. A főutak mellett is megemlékeznek elesett bajtársaikról, míg a bevásárlóközpontokban adományokat gyűjtenek családjaik számára

„A gazdasági válság súlyosabb veszélyt jelent, mint maga az ISIS – mondja Rebaz Zedbagi, egy erbili építési vállalkozó, aki magán- és állami megrendeléseken is dolgozik, miközben hatalmas épületek szürke betonvázai mellett haladunk el a kurd főváros egyik nagyobb főútján. – Az Iszlám Állam megjelenésével rengeteg külföldi befektető, cég, vállalat vonult ki Iraki Kurdisztánból a biztonsági helyzetre hivatkozva. A fő problémát azonban a kőolaj körüli vita okozza.” A hatalmas kőolajkészletekkel rendelkező kurdok ugyanis nem adhatják el kőolajju-

kat saját maguk a világpiacon, így az értékesítés a központi kormányon keresztül zajlik. Bagdad hónapok óta nem továbbítja a kurdoknak a bevételekből származó, szerződésben is rögzített 17%-os részesedésüket – miközben a kurd területekről származó kőolajat, valamint az eladásából származó pénzt örömmel fogadja. Ráadásul a kőolaj jelenlegi alacsony világpiacon árára tovább mélyíti a pénzügyi válságot. „A kurd kormányzat hónapok óta képtelen kifizetni a peshmergákat és a közalkalmazottakat. Ez pedig egyre komolyabb belpolitikai feszültségeket szül” – válaszolja Rebaz a helyzetet.

A növekvő belső feszültségeket jelzik a nagyobb kurd városokban (Erbil, Sulejmaniya, Dohuk) lezajlott tüntetések, melyeket a rendvédelmi szervek – pont a közrend fenntartása érdekében – minden esetben levertek. Noha a Pentagon áprilisban 415 millió dollárt ajánlott fel a peshmerga harcosok bérének kifizetésére, a hosszú távú pénzügyi stabilitás megteremtése céljából a kurd kormány alternatív bevételi források után puhatólózik.

A JÖVŐ HARCOSA

Vajon a gyenge haditechnikai felszereltségük ellenére elért kurd sikereknek mi a titka? A hazaszeretet és a kurd nemzeti büszkeség, ami már a fiatalokat is áthatja. Nem csoda, hogy ma szinte minden fiatal a kurdok elszánt küzdelmét jelképező peshmerga szeretne lenni

Mindenki peshmerga

Erbil főtere közelében több katonai bolt sorakozik egymás mellett. Az egyikbe betérve az eladó, egy egyenruhát viselő, idősebb férfi köszönt barátságosan íróasztala mögül. Megszorítaná a kezem, de csak balját nyújtja oda: a jobb karját harctéri sérülés miatt könyöktől lefelé amputálni kellett. Odahívja magához hat év körűl fiát. A kisserác tetőtől talpig kurd zászlós felvarróval díszített egyenruhában feszít. Kérdezem tőle, mi szeretne lenni, ha nagy lesz. „Peshmerga! – húzza ki magát büszkén, majd katonásan tiszteleg. – Büszke vagyok a fiamra, de remélem, azért neki már nem kell harcolnia! – fűzi hozzá keserű mosollyal az édesapja.

A hazautazásom előtti estén egy elegáns szálloda halljában találkozom Kemal Kirkukival. A parancsnok ezúttal jól szabott öltönyben és nyakendőben érkezik: másnap beszámolót kell tartania a kirkuki frontvonal helyzetéről Masoud Barzaniak az elnöki palotában. „Kurdisztánban mindenki peshmerga, aki a maga módján küzd a kurdokért. Mi, katonák a frontvonalban, diplomatáink a nemzetközi politika színterén, családjaink pedig az otthonainkban azzal, hogy biztos hátteret nyújtanak. Küzdelmeinkről és nehézségeinkről írva azonban te is peshmerga lettél, fegyvered a toll és a fényképezőgép” – azzal átnyújtott nekem egy peshmergás felvarrót, majd sérülése ellenére is erősen megszorítja a kezem. „Zor spas – nagyon köszönöm!”

